

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/92/2015.

Iktatószám: Vj/92-244/2015.

Üzleti titkot nem tartalmaz!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Oppenheim Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi utca 12.) által képviselt **Messer Hungarogáz Kft.** (1044 Budapest, Váci út 117.) kérelmezőknek összefonódás engedélyezése iránti kérelemére indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a CHSH Dezső & Partners Ügyvédi Iroda (1011 Budapest, Fő utca 14-18.) által képviselt **Air Liquide Hungary Gáztermelő Kft.** (1013 Budapest, Krisztina körút 39/B.) meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

Az eljáró versenytanács engedélyezi, hogy a Messer Hungarogáz Kft. közvetlen egyedüli irányítást szerezzen az Air Liquide Hungary Gáztermelő Kft. felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelemre azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) A 2015. szeptember 15. napján kötött üzletrész adásvételi szerződéssel a Messer Hungarogáz Kft. (a továbbiakban: Messer) megvásárolja az Air Liquide Ipari Gáztermelő Kft. (a továbbiakban: Air Liquide) 100 százalékos szavazati jogot biztosító üzletrészeit.
- 2) A Messer a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2015. szeptember 18. napján benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján az 1) pontban hivatkozott tranzakciónak – mint vállalkozások összefonódásának – az engedélyezését kérte.
- 3) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a felek nyilatkozata szerint - nem bejelentés köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

- 4) Az eljáró versenytanács 2015. november 2-i keltezésű, Vj/92-15/2015. számú végzésével a Tpv. 72. § (3) bekezdésének alkalmazásáról döntött.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Messer-csoport

- 5) A Messer a Messer Industrie GmbH által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Messer-csoport) tagja. A Messer-csoport a világ mintegy 30 országában foglalkozik ipari és orvosi gázok (a továbbiakban együtt: ipari gázok) gyártásával és forgalmazásával. A Messer-csoport magyarországi tagjai oxigént, nitrogént és széndioxidot állítanak elő és értékesítenek, továbbá forgalmazzák Magyarországon a Messer-csoport külföldön honos tagjai által előállított további ipari gázfajtákat.
- 6) A Messer-csoport magyarországi tagjai, továbbá külföldön honos tagjai Magyarország területén a 2014. évben – a csoporton belüli forgalom nélkül - együttesen 500 millió forintot meghaladó nettó árbevételt értek el.

Az Air Liquide

- 7) Az Air Liquide oxigén és nitrogén gyártásával és értékesítésével, továbbá más ipari gázok külföldről történő beszerzésével és értékesítésével foglalkozik.
- 8) Az Air Liquide más vállalkozás felett nem rendelkezik irányítási joggal.
- 9) Az Air Liquide a 2014. évben 500 millió forintot meghaladó nettó árbevételt ért el, mely a Messer-csoport 6) pont szerinti nettó árbevételével együtt meghaladta 15 milliárd forintot.

III.

Az ipari gázok forgalmazásának főbb piaci jellemzői

Felhasználási cél, értékesítési módok

- 10) Az ipari gázok felhasználása az ipar számos területe (vegyipar, kohászat, üvegipar, gépgyártás, autóipar, elektronika, élelmiszeripar) mellett az egészségügyre, a környezetvédelemre és a labortechnikára is kiterjed.
- 11) Az ipari gázok főbb típusai (oxigén, nitrogén, argon, széndioxid, acetilén, hidrogén, hélium, speciális gázok) felhasználási célja és módja eltér egymástól, ezért azok a felhasználók szempontjából egymással nem felcserélhetőek.
- 12) Az egyes ipari gázfajtákat egymástól eltérő berendezéseken, különböző technológiával állítják elő. Ez alól kivételt csak az oxigén és a nitrogén jelent, ha azokat levegőbontó üzemekben egymással párhuzamosan állítják elő.
- 13) Az ipari gázok értékesítésének módja szerint megkülönböztethető a tonnás, a tartályos és a palackos értékesítés.

A tonnás értékesítés

- 14) A tonnás értékesítés csővezeték rendszeren keresztüli vagy adott felhasználóhoz telepített berendezés felhasználásával történő („on-site”) értékesítést jelent. Az utóbbi megoldást jellemzően akkor alkalmazzák, ha a vevő kereslete meghaladja a 100 tonna/nap mennyiséget. Magyarországon a tonnás értékesítés kizárólag on-site módon történik.

- 15) Tonnás értékesítés esetén az azt alkalmazó kevés számú vevő pályázat/tender útján választja ki a beszállítóját, amellyel jellemzően 10 évnél hosszabb távra kötnek szerződést, egyedi árazás mellett. A pályázatok részeként jelentős infrastrukturális beruházásokat (berendezések, esetenként komplett termelő üzemek telepítése) is végre kell hajtani, ami magasra emeli a beszállító váltás költségeit.

A tartályos értékesítés

- 16) A tartályos értékesítés esetén a gázok szállítása közúton (tartálykocsikban, szerviz autókon), vagy vasúton történik a gyártó (forgalmazó) telephelyéről a vevő telephelyére. A tartályos értékesítést olyan vevők esetében alkalmazzák, amelyek igénye 20-100 tonna/nap.
- 17) Magyarországon a tartályos értékesítés nincs termelő egységhez kötve, a forgalmazók importforrásból is képesek a tartályos értékesítésre.
- 18) Tartályos értékesítés a tonnás értékesítésnél több, de nem nagyszámú vevő részére történik, melyek szintén tender/pályázat útján választják ki a beszállítójukat. A szerződések jellemzően 3-10 év közöttiek, egyedi árazás mellett. A beszállító-váltás költségei érezhetően alacsonyabbak, mint a tonnás értékesítés esetén, de nem elhanyagolhatóak, mert a tartályos értékesítéshez szükségesek lehetnek beruházások a vevő telephelyén (pl. tartálytelepítés).

A palackos értékesítés

- 19) Az értékesített palackok töltése vagy a gyártó telephelyén vagy tartálykocsiban külön töltőüzembe szállítva történik. A palackos értékesítés a tartályos értékesítéshez képest is alacsonyabb felhasználási igényű vevők részére történik.
- 20) A palackos értékesítés a tartályos értékesítéshez hasonlóan nincs magyarországi termelőegységhez kötve, az importálásra palackozott formában is mód van. Így például a hélium és a speciális gázok kizárólag palackos formában érkeznek Magyarországra.
- 21) A palackos értékesítésnek két formája van. Az egyik megoldás, amikor a vevők valamilyen nem túl hosszú (jellemzően legfeljebb egy éves) időtávra ellátási szerződést kötnek a forgalmazóval, mely folyamatosan kiszállítja részükre az igényelt palack mennyiséget. A másik lehetőség, hogy a vevő a forgalmazó (vagy annak közvetítője) telephelyén szerzi be a számára szükséges palackmennyiséget.

Az ellátási szerződés keretében történő értékesítés jellemzően pályáztatást követően egyedi árakon történik. A telephelyen történő egyedi vásárlás esetére a forgalmazók listaárakkal rendelkeznek, melyből azonban esetenként kedvezményeket adnak. A palackos értékesítés jellegéből adódóan a váltási költségek minimálisak vagy egyáltalán nincsenek.

A magyarországi ipari gáz forgalmazók

A Messer

- 22) A Magyarországon 25 éve jelen lévő Messer levegőszétválasztó üzemében oxigént és nitrogént állít elő, továbbá 9, a vevőhöz telepített (on-site) berendezést üzemeltet, melyek közül 7 nitrogén, 2 pedig hidrogén előállítására alkalmas. Ezek mellett széndioxid- és acetilén termelő üzemmel is rendelkezik. A magyarországi termelőüzemeiben nem gyártott ipari gázokat importból szerzi be.
- 23) A Messer modern tartály- és tehergépkocsi parkkal végzi a tartályos értékesítést, továbbá 5 palacktöltő üzemet működtet Magyarországon. Palackos termékei értékesítésére szolgáló értékesítési (lerakati) hálózata az ország egészét lefedi.

Az Air Liquide

24) Az Air Liquide 1990. óta van jelen Magyarországon. Egy nitrogéntermelő üzemmel és három a vevőkhöz telepített (on-site) berendezéssel rendelkezik, melyek közül kettő nitrogént állít elő, egy pedig oxigén és nitrogén előállítására alkalmas levegőbontó berendezés. A többi ipari gázt importálja egy jelenleg vele egy vállalkozáscsoportba tartozó ausztriai vállalkozástól. Az Air Liquide egy magyarországi palacktöltő üzemmel rendelkezik, palackértékesítő hálózata csak részben fedi le az ország területét.

A versenytársak

25) A Messer-csoport és az Air Liquide versenytársai közül egyedül a Linde Magyarország Kft. (a továbbiakban: Linde) rendelkezik magyarországi ipari gáztermelő üzemekkel, melyek oxigént, nitrogént, hidrogént, széndioxidot és acetilént állítanak elő, az egyéb ipari gázokat importból szerzi be. A Linde emellett több, a vevőhöz telepített (on-site) berendezéssel és palacktöltő üzemmel is rendelkezik, palackértékesítő hálózata pedig lefedi az ország egész területét.

26) A SIAD Hungary Gázokat Forgalmazó és Termelő Kft. (a továbbiakban: SIAD) a 90-es évek közepe óta értékesít ipari gázokat Magyarországon. Termelő üzeme Magyarországon nincs, a magyarországi értékesítéshez szükséges árukat a környező és közeli országokból (elsősorban Csehországból) szerzi be, és azokat nagyobb részben palackos, kisebb részben tartályos formában hozza forgalomba. Egy magyarországi palacktöltő üzemmel rendelkezik, palackértékesítő hálózata az ország jelentős részét lefedi.

27) A SOL Hungary Kft. (a továbbiakban: SOL) tíz éve értékesít Magyarországon ipari gázokat. Termelő- és palacktöltő üzeme nincs Magyarországon, az értékesített árukat a SIAD-hoz hasonlóan a környező országokból (Szlovénia, Horvátország) hozza be, és elsősorban palackos formában értékesíti. A többi forgalmazóhoz képest csekély számú palackértékesítő lerakata elsősorban a Dunántúlon helyezkedik el.

28) A GAFIN Hungária Kft. (a továbbiakban: GAFIN) 2012. óta van jelen Magyarországon. Az értékesítést importból és kizárólag palackos formában végzi. A tíznél kevesebb palackértékesítő lerakata kizárólag a Dunántúlon van.

29) A Péti Nitrogénművek Zrt. (a továbbiakban: Nitrogénművek) a nitrogén műtrágya gyártása során melléktermékként keletkezett nitrogént és argont értékesíti tartályos és palackos formában.

Az értékesítési arányok

30) Az ipari gázok értékesítési piacainak két kiemelkedő forgalmi részesedésű szereplője a Linde és a Messer. Valamennyi ipari gáz típus mindhárom (tonnás, a tartályos és a palackos) értékesítési formája tekintetében vagy a Linde vagy a Messer részesedése a legmagasabb magyarországi forgalomból. Jelenleg az áruk túlnyomó többsége esetében a Linde rendelkezik a nagyobb részesedéssel, a Messer és az Air Liquide együttes részesedése azonban több áru tekintetében is megközelíti, egy esetben pedig meg is haladja a Linde részesedését.

31) Viszonylag jelentős piaci szereplőnek tekinthető a SIAD is, amely a hidrogén kivételével valamennyi ipari gáz fajtát forgalmazza Magyarországon tartályos és palackos formában is. Részesedése a magyarországi forgalomból különösen a palackos értékesítés esetén nem elhanyagolható mértékű (általában 10 százalék körüli).

32) A SOL szintén forgalmazza a hidrogén kivételével az összes ipari gáz fajtát tartályos és palackos formában is, részesedése azonban egy áru kivételével nem haladja meg az 5 százalékot.

- 33) A fenti öt vállalkozás részesedését a 2014. évi magyarországi forgalomból összefoglalóan az 1. Táblázat mutatja be. Az táblázat nem tartalmazza a GAFIN és a Nitrogénművek adatait. A kizárólag palackos értékesítést végző GAFIN részesedése ugyanis csak egyetlen árú tekintetében, és minimális mértékben haladja meg az 1 százalékot, a Nitrogénművek pedig csak nitrogént és argont értékesít, szintén 1 százalék körüli részesedés mellett.

1. Táblázat

Az egyes forgalmazók részesedése a 2014. évi magyarországi ipari gázforgalomból¹

Áru/forgalmazási mód	Messer	Air Liquide	Linde	SIAD	SOL
	részesedése forint alapon %-ban				
Oxigén tonnás	-	20-30	70-80	-	-
Oxigén tartályos	35-45	0-5	50-60	0-10	0-5
Oxigén palackos	15-25	0-5	60-70	0-10	0-5
Nitrogén tonnás	50-60	0-5	40-50	-	-
Nitrogén tartályos	35-45	10-20	40-50	0-5	0-5
Nitrogén palackos	20-30	5-15	45-55	0-10	0-5
Hidrogén tonnás	0-5	-	90-100	-	-
Hidrogén tartályos	55-65	20-30	10-20	-	-
Hidrogén palackos	10-20	0-5	80-90	-	-
Argon tartályos	50-60	0-5	30-40	0-5	0-5
Argon palackos	20-30	10-20	40-50	5-15	0-5
Széndioxid tartályos	35-45	0-5	50-60	0-5	0-5
Széndioxid palackos	30-40	0-5	40-50	5-15	0-5
Acetilén palackos	25-35	5-15	50-60	5-15	0-5
Hélium palackos	40-50	0-5	40-50	5-15	0-5
Speciális gázok palackos	40-50	0-5	30-40	5-15	5-15

- 34) Az 1. Táblázatban foglalt adatok a végfelhasználóknak történő értékesítésnek az arányait mutatják. Az ipari gáz magyarországi forgalmazói azonban egymásnak is értékesítenek, valamint palacktöltési szolgáltatást is végeznek egymásnak. Az ilyen értékesítés, illetve tevékenység azonban a teljes forgalomnak csak csekély hányadát teszi ki, és elsősorban az optimális kapacitáskihasználást és a szállítási költségek minimalizálását hivatott szolgálni. Ez alól egyetlen kivétel a hidrogén, amelyre Magyarországon (a Messer egy on-site üzeme kivételével) csak a Linde rendelkezik termelő kapacitásokkal, és a Messer valamint az Air Liquide a tőle beszerzett hidrogént értékesíti tartályos és palackos formában megrendelői részére.
- 35) Az egyes vállalkozásoknak a forgalomból való részesedéseiben az elmúlt öt évben lényeges változások nem következtek be. Ezt mutatja, hogy a 2010-2014. évi átlagos részesedések csak csekély (legfeljebb néhány százalékpontos) mértékű eltérést mutatnak az 1. Táblázat szerinti 2014. évi részesedésekhez képest.
- 36) Az eljárásban sor került az ipari gázok felhasználói által kiírt tenderek vizsgálatára is, amely a rendelkezésre álló adatok korlátai (az egyes piacokon ténylegesen elemezhető tenderek alacsony száma) és a piacok jellegzetességei (pl. a tenderek meghívásos jellege) miatt a tenderekben résztvevők (találkozásainak számára, nyerési gyakoriságára vonatkozó) leíró

¹ A pontos adatok üzleti titoknak minősülnek.

statisztikai, illetve kvalitatív elemzésére volt alkalmas. Emellett a megkeresett vevők jövőbeli tenderekre vonatkozó preferenciái (a potenciális/új tenderekre mely piaci szereplőket hívnának meg) is elemzésre kerültek. A tenderek fenti elemzései alapján megállapítható volt, hogy a Messer legközelebbi versenytársa a Linde.

A piacra lépés lehetőségei

- 37) Az elmúlt tíz évben a SOL és a GAFIN lépett be az ipari gázok magyarországi tartályos és palackos értékesítésének piacaira. Jelentős piaci részesedést azonban nem tudtak elérni. Mindemellett az a körülmény, hogy a magyarországi termelő kapacitásokkal nem rendelkező SIAD, SOL és GAFIN mellett a magyarországi termelő kapacitásokkal rendelkező Linde, Messer és Air Liquide is importálja a Magyarországon nem gyártott ipari gázokat, jelzi, hogy különösen a környező országokban termelő kapacitásokkal rendelkező vállalkozások előtt nincsenek jelentős akadályok a magyar piacra történő belépés előtt.
- 38) A tonnás (on-site) értékesítés esetében az arra kiírt pályázatokra a magyar piacon már jelen lévő (de tonnás értékesítést nem végző) SIAD és SOL mellett más a magyar piacon még jelen nem lévő vállalkozások jelentkezése sem zárható ki (az ügyfelek és a versenytársak nyilatkozatai szerint ilyen vállalkozás lehet a jelentős nemzetközi ipari gázszolgáltatók közül az Air Products, a Praxair és a Sapio). Ez azonban inkább csak az új on-site kapacitások esetén lehet reális, mert a tapasztalatok szerint a meglévő kapacitások esetén a felhasználók a magas váltási költségekre tekintettel nem választanak új szolgáltatót.

A vevők helyzete

- 39) Az egyes ipari gázok tonnás értékesítésének vevői oldalain csak csekély számú vállalkozás van jelen, így a vevői oldal erősen koncentrált. A vevők mindegyike jelentős alkuerővel rendelkező nagy ipari vállalkozás
- 40) A tartályos értékesítés vevői oldala a hidrogén és az argon kivételével szintén erősen koncentrált, és a többi tartályos ipari gáznak a vizsgáló által megkeresett felhasználói is úgy nyilatkoztak, hogy erős, de legalábbis kiegyenlített alkupozícióval rendelkeznek.
- 41) A palackos értékesítés vevői oldala (a hidrogén kivételével) dekoncentrált. A vizsgáló által megkeresett (a jellemzően éves mennyiséget pályáztatás útján beszerző) vevők túlnyomó többsége azonban úgy nyilatkozott, hogy alkupozíciója erősnek tekinthető.

IV.

A piaci szereplők véleménye

- 42) A vizsgáló mind az öt ipari gáz forgalmazó versenytárasat felhívta adatszolgáltatásra. Megkeresésre került továbbá 51 ipari gáz felhasználó vállalkozás és egy szakmai szövetség. A megkeresések a piacokkal kapcsolatos tényadatok bekérésén túl egyrészt az összefonódással érintett piacok szereplőinek e piacok működésével kapcsolatos ismereteinek megismerését célozták (mellyel kapcsolatos releváns vélemények beépítésre kerültek a III. részbe), másrészt lehetőséget biztosítottak a megkeresettek számára az összefonódás várható hatásaival kapcsolatos véleményük kifejtésére.

Versenytársi vélemények

- 43) A vállalkozásokra gyakorolt hatásokkal kapcsolatban megosztott volt a versenytársak véleménye. Három versenytárs úgy véli, hogy saját vállalkozásaikra nem lesz hatással az

összefonódás, míg a másik két versenytárs szerint hatásait érzékelni fogják a vállalkozások. A Nitrogénművek álláspontja szerint számára csak előnyökkel járhat az összefonódás, mivel jelenleg is a Messerrel állnak kapcsolatban, amely az összefonódás következtében a Nitrogénművek teljes argon készletét képes lenne megvásárolni és értékesíteni, és a nitrogén esetében is könnyebb lenne az értékesítés, mint jelenleg. A SOL úgy véli, hogy az összefonódás az egész gazdaságra hatással lesz, mert a piacon csökkenni fog a versenytársak száma. Ennek ellenére kiélezett versenyre számítanak, mivel a Messer két töltő üzemmel is rendelkezik majd - Budapesten és Felsőpakonyban - az ország középső régióiban, így a fajlagos szállítási költségek csökkentése, illetve töltési kapacitás megnövekedése által erősebb lehet az árverseny.

- 44) Az ipari gázok egyes típusainak előállításával és értékesítésével kapcsolatban két versenytárs nem számol lényegi változással az összefonódás következtében. A SOL a megnövekedett kapacitás és fajlagos szállítási költség következtében alacsonyabb árakkal számol, a Nitrogénművek szerint pedig az összefonódásnak inkább versenyserkentő hatása lesz, mivel csökken majd a Linde erőfölénye és a Messer hatékonyabb lesz. A tonnás értékesítés kapcsán a versenytársak nem várnak érdemi változást, míg a tartályos formában történő értékesítés esetében az egyik versenytárs azt vetítette előre, hogy mivel a Messer feltételezhetően átveszi majd a jelenlegi Air Liquide vevőkört, így annak egy része kezdeményezhet a későbbiekben beszállító váltást. Egy másik versenytárs szerint a fúzió pozitív hatással jár majd, mivel új termelőegységei miatt a Messernek csökken a versenytársaktól való függése és logisztikai szempontból költséghatékonyabb megoldásokat tud majd alkalmazni. A palackos gázok értékesítésére gyakorolt hatás tekintetében a versenytársak véleményei lényegükben megegyeznek a tartályos piac esetében megfogalmazottakkal.
- 45) Az egyes ipari gáz forgalmazók között létrejött töltési megállapodások és viszontértékesítések tekintetében a versenytársak szerint vagy nem jár majd hatással az összefonódás vagy nem tudják azt megbecsülni. Összességében a piaci versenyre ható körülményekre a versenytársak többsége szerint nem lesz hatással az összefonódás. Csak egy versenytárs véli úgy, hogy az összefonódásnak versenycsökkentő hatása lesz, mivel a versenytársak száma csökkenni fog, és a két piacvezető vállalkozás jelentős piaci részesedéssel bír majd.

Vevői vélemények

- 46) A tonnás értékesítés esetében a válaszadó vevők többsége a verseny kismértékű csökkenésére számít.
- 47) A tartályos értékesítésben a válaszadó vevők többsége szerint az összefonódás következtében nem változik számottevően a piaci verseny. A kisebbségben lévők közül ugyanannyian várják a verseny kismértékű csökkenését, mint kismértékű erősödését. A verseny jelentős mértékű csökkenésére csupán két széndioxid- és egy nitrogén vevő számít.
- 48) A palackos értékesítés válaszadó vevők véleményei között mindegyik ipari gázfajta esetében van olyan vevő, amely a verseny jelentős csökkenését várja, túlnyomó többségben azonban mindegyik termék esetében azon álláspont van, hogy az összefonódásnak nem lesz érdemi versenyhatása.

V.
Az engedélykérési kötelezettség

Összefonódás

- 49) A Tptv. 23. § (1) bekezdés a) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás közvetlen irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett.
- 50) A Tptv. 23. § (2) bekezdésének a) pontja szerint közvetlen irányítási joggal rendelkezik egy vállalkozás, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel rendelkezik.
- 51) Az előzők alapján az 1) pont szerinti tranzakció, melynek révén a Messer az Air Liquide felett annak üzletrészei 100 százalékanak megvásárlásával közvetlen egyedüli irányítást szerez, vállalkozások összefonódásának minősül.

A küszöbértékek

- 52) A Tptv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van.
- 53) A Tptv. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozásoknak az egymás közötti forgalmát. A Tptv. 27. § (2) bekezdése szerint a külföldön honos vállalkozások nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni.
- 54) A Tptv. 26. § (2) bekezdés a) pontja alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül a közvetlen irányítást szerző vállalkozás és az a vállalkozás, amely felett irányítást szereztek. Erre tekintettel a jelen összefonódás közvetlen résztvevői: a Messer és az Air Liquide.
- 55) A Tptv. 26. § (3) bekezdés szerint közvetett résztvevőnek minősülnek azon vállalkozáscsoport további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. A Tptv. 26. § (5) bekezdés értelmében érintett vállalkozáscsoport a (2) bekezdés szerinti valamely közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese. Az előzők alapján összefonódással érintett vállalkozáscsoportnak a Messer-csoport és az Air Liquide minősülnek.
- 56) A fenti két vállalkozáscsoportnak az összefonódást megelőző utolsó hitelesen lezárt (2014.) üzleti évben elért – a Tptv. 27. § (1) és (2) bekezdése figyelembevételével számított - együttes nettó árbevétele meghaladta a tizenötmilliárd forintot, és ezen belül mindkét vállalkozáscsoporté az ötszázmillió forintot. Ezért a kérelmezett összefonódáshoz a Tptv. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

VI.

Az összefonódás értékelése

- 57) A Tptv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 58) A Tptv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján az eljáró versenytanács az összefonódások horizontális-, vertikális- és portfólió hatásait vizsgálta [lásd a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2014. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) 11. pontját].

Az érintett piacok

- 59) A Tptv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 60) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon érintett piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 57) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak.

Árupiacok

- 61) Az egyes ipari gáz fajták felhasználási célja eltér egymástól, ami önmagában kizárja, hogy egymás keresleti helyettesítői legyenek, és az előállításukhoz szükséges technológia különbözősége folytán köztük kínálati helyettesítés sem áll fenn (lásd 12. pont). A kínálati helyettesítés megállapítását azonban korlátozza, hogy a nitrogén más (nem párhuzamos) technológiával is előállítható. Mindezek alapján az eljáró versenytanács az egyes ipari gáz fajtákat elkülönült árupiacoknak minősítette.
- 62) A speciális gázok nagy számú, jellemzően kismennyiségben, gyakran a vevők egyedi igényeihez igazodva egyedileg előállított terméket foglalnak magukba. Ezeket a speciális gázokat (pl. orvosi gázok), jóllehet köztük nincs vagy korlátozott a keresleti helyettesítés, az eljáró versenytanács – egyezően az Európai Bizottság gyakorlatával² - a többi ipari gázfajtától elkülönült, de egységes árupiacokként kezelte.
- 63) Az ipari gázok különböző értékesítési módjai (tonnás, tartályos, palackos) az azok valamelyikét igénybe vevő felhasználók számára ésszerűen nem felcserélhetők egymással. Az ipari gázok beszerzési módját ugyanis gazdaságossági szempontból alapvetően meghatározza a felhasználó számára szükséges mennyiség. Meghatározott gázigény felett ésszerűen csak a tonnás értékesítés minősül gazdaságosnak, melynek megvalósítását

² M.4141-Linde/BOC

követően (az ahhoz kapcsolódó beruházásokra is tekintettel) pedig már végképp ésszerűtlen átérni a tartályos vagy a palackos beszerzési módra. A gázigényét tartályos módon is kielégíteni képes felhasználó számára ésszerűtlen azoknak a beruházásoknak a vállalása, melyek a tonnás értékesítési módhoz kapcsolódnak. Relatív alacsony gázigény esetén pedig a tartályos értékesítéshez kapcsolódó beruházási költségek vállalása sem gazdaságos, ilyen esetben ezért a palackos beszerzés az ésszerű megoldás. A felhasználási mennyiségnek az egyes értékesítési módokhoz tartozó ésszerű határpontjain, illetve azok közelében elvileg nem zárható ki a határ két oldalán lévő értékesítési mód közötti választás lehetősége. Ez azonban vélhetőleg a felhasználóknak csak olyan csekély hányada esetében reális lehetőség, ami alapján a három értékesítési mód közötti lánchelyettesítés sem valószínűsíthető.

- 64) Mindezek alapján az eljáró versenytanács – az Európai Bizottság gyakorlatával összhangban – az egyes ipari gáz fajtákon belül a tonnás, a tartályos és a palackos értékesítési módokat is elkülönült árupiacoknak minősítette.

Földrajzi piac

- 65) A fenti érintett árupiacok mindegyike esetében lehetséges legszűkebb érintett földrajzi piacaként az eljáró versenytanács Magyarország egész területét vizsgálta.
- 66) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy egyik értékesítési mód esetében sem zárható ki, hogy az érintett földrajzi piac szélesebb, mint Magyarország. A tonnás értékesítés esetén ez abból adódik, hogy az arra kiírt pályázatokon/tendereken nem csak Magyarországon már ipari gázértékesítést végző vállalkozások indulhatnak el.³ A tartályos és a palackos értékesítés esetén az szól a tágabb (legalább a környező országokat is magában foglaló) földrajzi piac mellett, hogy a SIAD, a SOL és a GAFIN is magyarországi termelőkapacitások hiányában a környező és közeli országokból szállítja Magyarországra az ipari gázokat, és a magyarországi termelő kapacitásokkal rendelkező Messer, Air Liquide és Linde is importál ipari gázokat.
- 67) Az adott esetben azonban az eljáró versenytanács szükségtelennek tartott az előzőek részletes vizsgálatát. A később részletezettek szerint ugyanis – egyezően korábbi gyakorlatával⁴ - az előzőek szerinti külföldi beszerzési lehetőségeket elégséges volt a lehetséges verseny körében figyelembe venni az összefonódás káros versenyhatásainak kizárásához.
- 68) A palackos értékesítés esetén nyilvánvalóan a felhasználónak a hozzá közeli töltőüzemből vagy lerakatból ésszerű a beszerzés (a vizsgáló által megkeresett vevők jellemzően 30 kilométerben jelölték meg a még ésszerű beszerzési távolságot). Ez azonban nem kérdőjelezi meg a palackos értékesítés esetében az országos földrajzi piacot, mert az egyes forgalmazók listaárai országosan egységesek, és a három legnagyobb forgalmazó (Messer, Linde, SIAD) országos forgalmazási hálózattal rendelkezik.

Az összefonódás hatásainak értékelése

Horizontális hatások

- 69) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyeken az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen vannak. Ekkor az összefonódás miatt csökken az

³ Erre a minden ország esetében fennálló körülményre tekintettel minősítette az Európai Bizottság az ipari gázok tonnás értékesítése esetében a földrajzi piacot az Európai Gazdasági Térség (továbbiakban: EGT) egész területére kiterjedőnek. Lásd például: M.4141.-Linde/BOC.

⁴ Vj-159/2007.

egymással versenyben álló vállalkozások száma, növekszik az összefonódás révén bővülő vállalkozáscsoport piaci részesedése. A növekvő piaci részesedés lehetőséget teremt a vállalkozáscsoport számára kizsákmányoló (például túlzottan magas eladási ár megállapítása) és versenykorlátozó (például piacra lépés akadályozása) magatartásokra egyaránt (egyoldalú hatás), továbbá növeli a versenyt korlátozó megállapodások létrejöttének, illetve a párhuzamos magatartások esélyét az érintett piacon (koordinatív hatás).

- 70) A koordinatív hatás jelentkezése a kevés szereplős (oligopol) piacokon jelentkezhethet, és az alábbi körülmények egyidejű fennállása esetén állapítható meg: „(i) a koordinatív viselkedés ellenőrzésére való képesség [amit elősegíthet az érintett piac transzparenciája]; (ii) végrehajtható legyen valamilyen büntetési, elrettentési mechanizmus, amelynek hatására a résztvevők nem térnek el egyoldalúan a koordinált viselkedéstől; (iii) ne legyen olyan külső piaci szereplő, amely képes, és amelynek érdekében áll destabilizálni a koordinációt (un. maverick cég)”.⁵
- 71) A Közlemény 14. ba) pontja alapján egyértelműen kizárhatók a káros horizontális hatások, ha az érintett vállalkozáscsoportok együttes érintett piaci részesedése nem meghaladja a 20 százalékot. A Közlemény 14.c) pontja alapján akkor sem kell káros horizontális hatással számolni, ha:
- ca) az érintett piacon legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező érintett vállalkozáscsoport figyelmen kívül hagyásával a többi érintett vállalkozáscsoport együttes részesedése nem haladja meg az 5 százalékot; és
 - cb) az érintett piacon van a legnagyobb részesedésű vállalkozáshoz hasonló piaci részesedésű versenytárs; és
 - cc) az összefonódás a lehetséges verseny csökkenését sem eredményezheti, mert alappal feltételezhető, hogy a jelenleg alacsony piaci részesedésű vállalkozás jövőben sem növekedhet érezhetően.

VI.1. Tonnás piacok

- 72) A Messer és az Air Liquide közül tonnás értékesítést az oxigén esetében kizárólag az Air Liquide, a hidrogén esetében pedig csak a Messer végez. A nitrogén tonnás értékesítését mindkét vállalkozás végzi, és együttes részesedésük meghaladja ugyan a 20 százalékot, de az Air Liquide részesedése kevesebb, mint 5 százalék és a Linde 40-50 százalék közötti piaci részesedése a Közlemény cb) pontjának alkalmazásában a Messer 50-60 százalékos piaci részesedéshez hasonló mértékűnek minősül.
- 73) A Közlemény 14. cc) pontjának teljesülése további mélyrehatóbb megfontolásokat igényel. A tonnás piacokon az értékesítés hosszú távú (legalább tíz éves időtávú szerződéses kapcsolatot eredményező, jelentős beruházásokkal együtt járó) tendereken történik, amiből következőleg a konkrét piaci részesedésekkel legalább egyenrangú jelentősége van az ilyen értékesítésre képes vállalkozások piaci jelenlétének. Ha ugyanis egy vállalkozás jelen van valamely érintett piacon, akkor (konkrét piaci súlyától függetlenül) képes elindulni az adott érintett piacon kiírt tendereken, erősítve ez által a versenyt. Ezért az Air Liquide kiesése a nitrogén tonnás értékesítésének piacán a lehetséges verseny csökkenését eredményezheti. Mindez igaz az oxigén és a hidrogén esetében is annak ellenére, hogy az előbbi piacon a Messer, utóbbi piacon pedig az Air Liquide jelenleg nincs is jelen. Ezek a piacok ugyan egymástól és a nitrogén tonnás értékesítésének piacától is elkülönült érintett piacnak

⁵ Versenytanács Tptv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 30.16.

minősülnek, azonban az olyan vállalkozások (mint a Messer és az Air Liquide), amelyek más tonnás piacokon már jelen vannak, azokon a tonnás piacokon is eséllyel indulhatnak a tendereken, amelyeken jelenleg nincsenek jelen, tekintettel az egyéb tevékenységeikből eredő képességeikre.. Ezért az összefonódás az oxigén és a hidrogén tonnás piacán is a lehetséges verseny csökkenését eredményezheti.

74) A verseny csökkenését ugyanakkor mindhárom tonnás piacon az alábbi körülmények ellensúlyozhatják:

- a Messer legközelebbi versenytársának minősülő Linde a nitrogén piacon hozzávetőlegesen akkora súlyú szereplő, mint a Messer és az Air Liquide együttesen, az oxigén és a hidrogén tonnás piacokon pedig egyértelmű piacvezető;
- van két további olyan vállalkozás, amelyek aktív szereplői a magyarországi ipari gázpiacoknak, és nyilatkozatuk szerint aktívan kívánnak versenyezni a tonnás ügyfelekért is (SIAD, SOL), és a jelenleg a magyar piacon nem jelenlévő vállalkozásoknak a tendereken való megjelenése (ahogyan az érintett földrajzi piac Magyarországnál tágabb, EGT-re kiterjesztő értelmezése) is reális;
- a tonnás piaci vevők jelentős vevői erővel rendelkeznek.

75) Mindezek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint az oxigén, a nitrogén és a hidrogén tonnás piacán sem várhatók versenyfelügyeleti beavatkozásra okot adó *egyoldalú* és – a magyar piacon már jelen lévő maverick cégekre is (SIAD, SOL) tekintettel - *koordinatív* horizontális hatások sem. Ezek és a hasonló (jelenleg még magyar piacon jelen nem lévő más) cégek fő törekvése a piaci részesedésük gyors növelése, ezért intenzív, radikális versenystratégiát követnek, ami nem egyeztethető össze egy koordinatív horizontális hatás alapvetően piacstabilizáló jellegével.

VI. 2. Tartályos piacok

76) A tartályos piacokon szintén jellemzőek a tenderek. A tonnás piacokhoz képest azonban a szerződések időtartama rövidebb, és a kapcsolódó beruházások szerepe is lényegesen kisebb. A hasonló piacokon eddigi gyakorlatában „*az eljáró versenytanács egy viszonylag hosszabb időszak átlagos piaci részesedéseinek vizsgálatát tartotta szükségeszerűnek. Ezt az időtávot az eljáró versenytanács öt évben határozta meg.*”⁶

77) A tartályos *oxigén* és *széndioxid* esetében a Messer és az Air Liquide együttes piaci részesedése meghaladta a 20 százalékot, azon belül azonban az Air Liquide részesedése 2014-ben és a 2010.-2014. évek átlagában is kevesebb volt, mint 5 százalék. Figyelemmel arra is, hogy az Air Liquide részesedése mindkét termék esetében csökkenő tendenciájú (2014-ben minimális) volt, az Air Liquide piacról történő kiesése a lehetséges verseny csökkenését sem valószínűsíti. Mindezek alapján az eljáró versenytanács az oxigén és a nitrogén tartályos piaci tekintetében nem azonosított káros *egyoldalú* versenyhatásokat.

78) A tartályos *argon* esetében a két vállalkozás együttesen 20 százalékon felüli piaci részesedésén belül az Air Liquide részesedése nem éri el ugyan az 5 százalékot, azonban a legnagyobb versenytárs Linde 30-40 százalék közötti piaci részesedése érezhetően alatta van a Messer 50-60 százalék közötti piaci részesedésének. Káros *egyoldalú* versenyhatások azonban ennek ellenére nem voltak azonosíthatók. A magyarországi tartályos argon forgalom túlnyomó része ugyanis importból származik, és a termék magas ára tekintettel nagyobb távolságra is gazdaságosan szállítható (Magyarországra jelenleg is érkezik tartályos argon

⁶ Versenytanács Tptv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 30.17.

Németországból, Lengyelországból és Bulgáriából), így viszonylag széles földrajzi körből vehetők figyelembe a külföldi termelő kapacitások a lehetséges verseny szempontjából.

79) A tartályos *hidrogén* esetében a Messer és az Air Liquide együttes piaci részesedése kiugróan magas (80-90 százalék), és azon belül az Air Liquide piaci részesedése is jelentős mértékű (20-30 közötti). A versenyhatások szempontjából azonban azt a lényeges körülményt is figyelembe kell venni, hogy a két vállalkozás a tartályos hidrogént gyakorlatilag teljes egészében a legnagyobb versenytárs Linde-től szerzi be, így a tartályos hidrogén esetében a piaci folyamatok alapvető meghatározója az összefonódást követően is a Linde lesz. Másrészt a palackos hidrogén vevői oldala erősen koncentrált, és olyan jelentős ipari vállalkozások alkotják, amelyek – saját nyilatkozataik szerint is – jelentős vevői erővel rendelkeznek. Tekintettel arra, hogy a vevői erő a Messer esetében is magas, illetve az AL esetében még inkább hangsúlyos, akik erős alkupozícióban vannak, és akiket a Lindétől vásárolt hidrogénnel látnak el, valamint figyelemmel arra, hogy új ügyfelet is csak abban az esetben tudnának tartályos hidrogénnel ellátni, ha ilyen gázt a Lindétől beszereznének, az eljáró versenytanács szerint nem valószínűsíthetők káros egyoldalú horizontális versenyhatások a tartályos hidrogén piacon. A tartályos *nitrogén* esetében a Messer és az Air Liquide együttes piaci részesedése lényegesen 20 százalék feletti, és azon belül az Air Liquide részesedése is érezhetően több mint 5 százalék. A két vállalkozás együttes részesedése a jelenlegi piacvezető Linde piaci részesedését is meghaladja, így az összefonódás révén a Messer a tartályos nitrogén piacon piacvezetővé válna. Az eljáró versenytanács szerint azonban ennek ellenére nem kell káros *egyoldalú* horizontális hatásokkal számolni, mert:

- a Linde továbbra is a Messer erős és legközelebbi versenytársa marad a tartályos nitrogén piacon;
- van két további olyan vállalkozás, amelyek aktív szereplői a magyarországi ipari gázpiacoknak, és a jövőben is aktívan terveznek versenyezni a magyar piacon (SIAD, SOL), továbbá a környező országokban kapacitásokkal rendelkező vállalkozások lehetséges versenyével is számolni kell;
- a tartályos piac vevőinek nyilatkozataik alapján erős az alku pozíciója, így jelentős vevői erővel rendelkeznek.

80) A *koordinatív hatások* szempontjából mindenekelőtt a Linde és az összefonódás révén megerősödő Messer közötti koordináció veszélye merülhet fel. Az *oxigén*, a *széndioxid* és az *argon* tartályos értékesítése esetében azonban a két vállalkozás közötti koordináció esélyét a jelen összefonódás érdemben nem erősíti, mert az Air Liquide minimális piaci részesedéseire tekintettel a Linde és a Messer közötti piaci erőviszonyok érdemben nem változnának. A *hidrogén* tartályos értékesítése tekintetében a Linde és a Messer közötti, a versenyt korlátozó horizontális koordináció esélyét jelentősen csökkenti, hogy a két vállalkozás nem egyenrangú versenytársként van jelen az adott piacon (jelenleg a Messer és az Air Liquide is túlnyomó részben a Linde-től vásárolt tartályos nitrogént értékesíti). A *nitrogén* tartályos értékesítése esetében ugyanakkor az összefonódás következtében a jelenlegi legjelentősebb maverick cégnek minősülő Air Liquide esne ki az érintett piacról, ami növelné a koordináció esélyét. Az eljáró versenytanács azonban úgy ítélte meg, hogy a SIAD és a SOL ezen a tartályos magyar piacokon is - hasonlóan a tonnás piacokhoz – megfelelően érdekelt lehet a koordinatív magatartásban való részvétel visszautasításában. Az Air Liquide kiesését ez, valamint a környező országokban lévő ipari gáztermelő kapacitásokból fakadó lehetséges versenye megfelelően ellensúlyozza, így nem kell számolni a koordináció esélyének érzékelhető erősödésével.

VI.3. Palackos piacok

- 81) A palackos ipari gázok közül a nitrogén, az argon és az acetilén esetében haladja meg a Messer és az Air Liquide együttes piaci részesedése a 20 százalékot úgy, hogy az Air Liquide piaci részesedése több mint 5 százalék. Ezeknek az érintett piacoknak azonban – csakúgy, mint a többi palackos piacnak – több olyan jellemzője van, amelyek alapján nem valószínűsíthetők *egyoldalú* káros horizontális hatások. Ilyen jellemzőnek minősül az eljáró versenytanács álláspontja szerint az, hogy:
- a szolgáltató váltás költségei elenyészőek, és a váltás könnyen megvalósítható tekintettel a rövid távú szerződésekre, illetve az eseti vásárlásokra;
 - A Messer mellett a Linde és a SIAD értékesítési hálózata is lefedi az ország egész területét, és az országot csak részben lefedő hálózattal rendelkező SOL is aktív az ország egész területén;
 - a környező országokban kapacitásokkal rendelkező vállalkozások lehetséges versenyével is számolni kell;
 - a palackos piac vevőinek túlnyomó többsége úgy nyilatkozott, hogy erős alku pozícióval rendelkezik.
- 82) A *koordinatív* hatásokat erősítheti, hogy a palackos piacok többségén az Air Liquide a jelenlegi legjelentősebb maverick cég. Ennek ellenére nem valószínűsíthető azonban a káros koordinatív hatások jelentkezése, mert azt korlátozhatják a megmaradó maverick cégek (SIAD, SOL), és a környező országok gáztermelő kapacitásainak lehetséges versenye. Nem elhanyagolható körülmény az sem, hogy a palackos termékek esetében alkalmazott nyilvános listaárakból az értékesítő vállalkozások széleskörűen engedményeket adnak, így az ár, mint a legfontosabb versenytényező végső soron nem tekinthető transzparensnek.
- 83) Annak előzőek szerinti megállapításánál, hogy az összefonódásnak a palackos piacokon nincs beavatkozásra alapot adó horizontális hatása az eljáró versenytanács tekintettel volt arra is, hogy mind a versenytársak, mind a megkeresett nagyszámú vevő túlnyomó többsége úgy nyilatkozott, hogy a palackos piacokon az összefonódás következtében nem kell érdemi versenyhatásokkal számolni.

Vertikális hatások

- 84) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megeremtheti az érdekeltséget arra, hogy az összefonódás következtében integrálttá váló, egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprér révén stb.).
- 85) A Messer és Air Liquide a palacktöltési szolgáltatás és az egymás részére történő ipari gáz értékesítés tekintetében áll egymással vevő-eladó (vertikális) kapcsolatban. A fenti tevékenységet az ipari gáz piacok többi szereplője is nyújt(hat)ják egymás számára. Mindkét tevékenység azonban eseti jellegű, amely az adott ügyletben résztvevő két fél kölcsönös érdekén alapulva, a kapacitások jobb kihasználását, illetve a szállítási költségek minimalizálását szolgálja. Ezért ezekkel a tevékenységekkel összefüggésben káros vertikális hatással nem kell számolni.

Portfólió-hatás

- 86) A portfólió-hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik

vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.

- 87) Az összefonódás következtében a Messer tevékenységi köre kizárólag az általa jelenleg nem, de az Air Liquide által végzett tonnás oxigén értékesítésével bővül. Ennek hatásait az eljáró versenytanács a horizontális hatások között értékelte, tekintettel arra, hogy a Messer a tonnás oxigén piac vonatkozásában potenciális piaci szereplőnek volt tekinthető. Emellett azonban az is megállapítható, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján nem jellemző a tonnás oxigén más termékekhez kapcsolt értékesítése, illetve az Air Liquide piaci részesedése ezen az érintett piacon nem is haladja meg azt a mértéket (30 százalék), amely felett a Közlemény 14. bc) pontja alapján káros versenyhatással kellene számolni.

Összegzés

- 88) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpvt. 76. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpvt. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

VII.

Eljárási kérdések

- 89) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal jár el versenyfelügyeleti eljárásban a Tpvt. rendelkezéseinek megsértése esetén – a 86. § (1) bekezdése alapján a bíróság hatáskörébe tartozó ügyek kivételével –, továbbá azokban a hatósági ügyekben, amelyek tekintetében törvény az eljárást hatáskörébe utalja, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 90) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpvt. 73. § (2) bekezdése és 74. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 91) Az eljáró versenytanács a 2015. november 2.-i Vj/92-15/2015. számú végzésével a Tpvt. 72. § (3) bekezdése alapján az összefonódás piaci hatásai teljes körű vizsgálatának szükségességéről döntött, mire tekintettel a jelen eljárásban nem alkalmazta a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (4) bekezdés a) pontja szerinti egyszerűsített döntést [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 3/2014. számú közleménye 17. a) pont].
- 92) A kérelmező a Tpvt. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat, továbbá az eljáró versenytanács Tpvt. 72. § (3) bekezdésének alkalmazásáról szóló döntését követően a Tpvt. 62. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően kiegészített igazgatási szolgáltatási díjat határidőben leróta.
- 93) Az eljárást befejező döntést a Tpvt. 63. § (3) bekezdése szerint négy hónapon belül kell meghozni, ha az eljáró versenytanács a Tpvt. 72. § (3) bekezdése alapján az összefonódás piaci hatásainak teljes körű vizsgálatának szükségességéről döntött. A ügyintézési határidő kezdőnapja a Ket. 65. § (1) bekezdése alapján a kérelem beérkezését követő nap, azaz 2015. szeptember 19. Ennek megfelelően – figyelemmel a Ket. 33. § (3) bekezdésének c) pontjára, melyek értelmében a hiánypótlás kiadásától és a tényállás tisztázásához szükséges adatok

közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő (a jelen eljárásban az időbeli átfedések kiszűrésével együtt: 138 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít be – az ügyintézési határidő 2016. június 6., figyelemmel a Ket. 65. § (3) bekezdésére is, mely szerint, ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel (a jelen esetben: 2016. június 4. szombat), a határidő a legközelebbi munkanapon jár le.

94) Az ügyfeleket [Tpvt. 52. § aa) pont] megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. május 18.

dr. Bara Zoltán s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanácstagként eljárva

Dudra Attila s.k.
versenytanácsstag